

TESYDO, s.r.o.

Mariánské nám. 1, 617 00 Brno, Česká republika (CZ)

* / Člen AIO, HK, TNK, CWS ANB (člen EWF, IIW a IAB) / *

* / Member of AIO, HK, TNK, CWS ANB (member of EWF, IIW and IAB) / *

Technická, školicí, zkušební, certifikační a inspekční činnost
Technical, training, testing, certification and inspection activity

Zkušební orgán, Certifikační orgán, Inspekční orgán
Testing Body, Certification Body, Inspection Body

TESYDO-COP, certifikační orgán pro certifikaci osob,
akreditovaný Českým institutem pro akreditaci, o.p.s. podle ČSN EN ISO/IEC 17024

POSTUP CERTIFIKACE

ÚVOD

TESYDO-COP (certifikační orgán pro certifikaci osob, dále jen „COP“), jakožto organizační složka firmy TESYDO, s.r.o., získal v roce 2009 od národního akreditačního orgánu – Českého institutu pro akreditaci, o.p.s. akreditaci k certifikaci pracovníků na funkci:

➤ **PRACOVNÍK NEDESTRUKTIVNÍHO ZKOUŠENÍ DLE ČSN EN ISO 9712**

Certifikace osob - je prokázání, že jmenovaná fyzická osoba má znalosti a zkušenosti požadované pro výkon činností, pro které byla certifikována a že splnila podmínky a požadavky stanovené akreditovaným certifikačním orgánem. Všechny podmínky certifikace vychází z požadavků normy ČSN EN ISO 9712.

Provádíme certifikaci: **VT – vizuální zkoušení** **MT – magnetické zkoušení**
 PT – kapilární zkoušení **RT* – vyhodnocování radiogramů**

POŽADAVKY NA ZPŮSOBILOST PRO VÝKON FUNKCE

➤ Pracovník pro NEDESTRUKTIVNÍ ZKOUŠKY (VT, PT, MT a RT*) má být schopen:

Stupeň 1:

- provádět nedestruktivní zkoušení podle písemných instrukcí a pod dohledem pracovníků se stupněm 2 nebo stupněm 3,
- nastavovat zařízení pro nedestruktivní zkoušení,
- provádět zkoušení,
- zaznamenávat a klasifikovat výsledky těchto zkoušek podle písemných kritérií,
- vypracovat zprávu o výsledcích.

Pracovník certifikovaný ve stupni 1 nesmí být odpovědný za výběr použité zkušební metody nebo techniky, ani za stanovení výsledků či vyhodnocení.

Stupeň 2:

- provádět nedestruktivní zkoušky podle zavedených nebo uznávaných postupů,
- vybrat použité NDT techniky pro zkušební metodu,
- určit omezení použití zkušební metody,
- zavést normy pro NDT a specifikace do instrukcí NDT,
- nastavit a ověřit nastavení zařízení,
- provádět a dozorovat zkoušky,
- vysvětlit a vyhodnotit výsledky v souladu s použitými normami nebo specifikacemi,
- připravit písemné instrukce NDT,
- provádět a sledovat veškeré povinnosti pracovníka stupně 1,
- vést pracovníky se stupněm 2, nebo stupněm nižším,
- organizovat a dokumentovat výsledky nedestruktivních zkoušek.

ŽÁDOST O CERTIFIKACI

1. Osoba žádající o certifikaci (dále jen uchazeč) podává certifikačnímu orgánu žádost na příslušném formuláři. Žádost musí být vyplněna úplně a správně a musí k ní být přiloženy předepsané přílohy:

- kopie dokladů o absolvování dalšího studia, kurzů či školení v příslušné metodě NDT,
- kopie dokladu o ověření zrakové schopnosti,

- potvrzení o délce praxe od zaměstnavatele (viz požadavky v tabulkách),
- další případné informace a údaje, které nejsou uvedeny v žádosti,

Adresa pro podání žádosti: **TESYDO, s.r.o., Mariánské nám. 1, 617 00 Brno**

2. Certifikační orgán po přijetí žádosti, zkontroluje, zda je žádost vyplněna úplně a správně a má požadované přílohy. Na základě údajů uvedených v žádosti a jejích přílohách posoudí, zda uchazeč splňuje kvalifikační požadavky pro zařazení do certifikačního procesu. V kladném případě COP žádost zaeviduje. V nevyhovujícím případě COP projedná s uchazečem doplnění žádosti, resp. ji s příslušným zdůvodněním uchazeči do 14 dnů od data přijetí vrátí.
3. V návaznosti na zaevidování žádosti dohodne COP s uchazečem termín hodnocení.
4. Zaevidování žádosti a dohodnutý termín hodnocení následně potvrdí COP uchazeči dopisem, ve kterém mu současně připomene úhradu poplatku za certifikaci.

POKYNY PRO VYPLNĚNÍ ŽÁDOSTI O CERTIFIKACI

1. Uchazeč vyplní žádost, která obsahuje osobní údaje uchazeče, mimo jiné také údaje o vzdělání a praxi, potřebné pro posouzení, zda uchazeč splňuje kvalifikační požadavky pro zařazení do certifikačního procesu. Vyplnění žádosti musí být úplně, veškeré údaje musí být jednoznačné.
2. Důležitý je souhlas uchazeče s plněním požadavků certifikace a poskytnutím jakýchkoliv informací potřebných k hodnocení, a se zpracováním jeho osobních údajů v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 (GDPR). Tyto údaje budou certifikačním orgánem využity výhradně pro účely evidence certifikovaných osob po dobu platnosti certifikátu plus 5 let.

POŽADAVKY NA ZRAKOVÉ SCHOPNOSTI

1. Podle článku 7.4 ČSN EN ISO 9712 musí uchazeč prokázat písemným dokladem uspokojivé zrakové schopnosti v souladu s následujícími požadavky:
 - a) ostrost vidění na blízko musí umožnit čtení Jaeger testu číslo 1 nebo písma Times Roman N 4,5 nebo ekvivalentního písma (mající výšku písma 1,6 mm) ze vzdálenosti nejméně 30 cm jedním nebo oběma očima, bez korekce nebo s korekcí;
 - b) schopnost vidění barev musí být dostatečná k tomu, aby uchazeč mohl rozeznávat a rozlišovat kontrast mezi barvami nebo odstíny šedi, které se používají v NDT metodě podle určení zaměstnavatele.

V návaznosti na certifikaci musí být testy ostrosti vidění nablízko prováděny jedenkrát ročně a musí být ověřeny zaměstnavatelem.

INFORMACE O CERTIFIKAČNÍM PROCESU

1. Certifikací se ověřuje shoda uchazeče se stanovenými kvalifikačními požadavky pro danou činnost (funkci) a jeho způsobilost uplatnit požadované znalosti a zkušenosti v praxi.
2. Hodnocení způsobilosti (kvalifikační zkoušku) uchazeče provádí zkušební komisaři.
3. Zkouška se skládá ze tří částí - písemného obecného testu, specifického testu a praktické zkoušky.
4. Každá část se hodnotí samostatně, podle stanovených kritérií certifikačního orgánu. Zkušební vzorky pro praktickou zkoušku mohou obsahovat různý počet menších a větších vad, z nichž ty nejvýznamnější jsou tzv. „povinně protokolované“ a uchazeč je musí zaznamenat do protokolu.
5. O výsledku zkoušky informuje uchazeče COP neprodleně po vyhodnocení všech částí kvalifikační zkoušky. Na základě výsledku hodnocení a prošetření správnosti postupu hodnocení a splnění předepsaných podmínek, včetně požadavků na zrakovou schopnost, rozhodne vedoucí COP o vydání certifikátu. V případě kladného rozhodnutí vydá COP uchazeči certifikát způsobilosti. Nedílnou součástí certifikátu jsou zásady pro jeho užívání – viz. dokument „Požadavky na certifikované pracovníky NDT“.
6. Odvolání podává uchazeč proti rozhodnutí o negativním výsledku certifikace nebo recertifikace na formuláři COP (je dostupný na vyžádání) ve lhůtě 30 dnů. Odvolání nemá odkladný účinek. Odvolání došlé poštou nebo doručené osobně uchazečem je po zaznamenání do knihy došlé pošty postoupeno bez odkladu vedoucímu COP. COP projednává veškeré stížnosti a spory konstruktivně a rychle.
7. Certifikát je předáván osobně nebo zasílán doporučeným dopisem na kontaktní adresu držitele certifikátu. Držitelé certifikátu se zavazují, podepsáním dokumentu „Zkušební řád“, k dodržování všech pravidel pro certifikované osoby (viz. dokument „Požadavky na certifikované pracovníky NDT“ dostupný při zkoušce nebo kdykoli na www.tesydo.cz).

8. Uchazeč, který nedosáhne požadované hodnocení v jakékoliv části zkoušky, může dvakrát opakovat neúspěšnou část (části) zkoušky – opakuje se vždy celá teoretická část (dva testy) a/nebo celá praktická část (dva vzorky a instrukce). Opakovanou zkoušku vykoná na základě žádosti zaslané COP, ne dříve než za jeden měsíc, pokud úspěšně neabsolvuje doplňkové školení přijatelné pro COP, ale nejpozději do dvou let od původní zkoušky. Uchazeč, který neuspěje ani u druhé opakované zkoušky, musí požádat COP a složit zkoušku v souladu s postupem stanoveným pro nové uchazeče. Uchazeč, který byl vyloučen z kvalifikační zkoušky z důvodu neetického chování, musí na opakování zkoušky čekat nejméně 12 měsíců.
9. Vystavený certifikát má platnost 5 let a jeho užívání se řídí postupy COP.

PODMÍNKY PRO VYDÁNÍ CERTIFIKÁTU

COP vydá certifikát tomu, kdo:

- prokázal způsobilost pro provádění zkoušení,
- má celkovou praxi v oblasti, která je předmětem certifikace,
- absolvoval speciální vzdělání/kurz v oblasti NDT zkoušení,
- uhradil poplatek za certifikaci,
- vyhověl ve všech částech zkoušky (teoretické a praktické)

Požadovaná praxe, rozsah výcviku a rozsah zkoušek je v následující tabulce

Tabulka platí pro uchazeče o jednu metodu NDT ^{*) pro absolvování stupně 2 je nutné mít kvalifikaci stupně 1}

Požadovaná praxe, rozsah výcviku a rozsah zkoušky		Stupeň 1			Stupeň 2 ^{*)}			Přímý přístup na Stupeň 2			
		VT	PT	MT	VT	PT	MT	VT	PT	MT	RT*
Minimální požadavek na délku praxe (měsíců)		1	1	1	3	3	3	4	4	4	9
Minimální požadavek na školení (hodin)		16	16	16	24	24	24	40	40	40	56
Požadovaný minimální počet otázek – obecný test		30	30	30	30	30	30	30	30	30	40
Minimální požadovaný počet otázek – specifický test		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Předmět a váhové faktory pro hodnocení – praktická zkouška	Znalost přístrojů, vč. funkce a nastavení	20 %			10 %			10 %			20%
	Použití NDT pro zkušební vzorek	35 %			20 %			20%			35%
	Zjištění a zaznamenání vad	45 %			55 %			55%			45%
	Pro st. 2 písemná instrukce pro st. 1	-			15 %			15%			-

Při kombinaci dvou nebo tří metod NDT se liší požadavky na délku praxe a počet hodin školení.

DOZOR NAD DRŽITELI CERTIFIKÁTU

COP vykonává aktivní dozor nad držiteli certifikátu následujícím způsobem:

- Každým rokem je organizován dozorový aktualizací seminář pro certifikované pracovníky NDT. Pozvánku na tento seminář včetně dozorového dotazníku obdrží všichni držitelé certifikátu.
- Držitel certifikátu má povinnost se zúčastnit těchto seminářů minimálně dvakrát v pětiletém období platnosti certifikátu.
- Při účasti na semináři je držitel povinen vrátit vyplněný dozorový dotazník certifikačnímu orgánu, včetně kopie platného dokladu „Ověření zrakové schopnosti“.
- V případě, že se držitel certifikátu nemůže semináře ve stanoveném termínu z vážných důvodů zúčastnit, umožní mu COP po dohodě dozor v jiném termínu.

PRODLOUŽENÍ PLATNOSTI

1. Po uplynutí prvního období platnosti a pak každých 10 let může být certifikace prodloužena COP na nové období 5ti let na základě předložení:

- žádosti o prodloužení platnosti certifikátu (žádost musí být předložena během 6 měsíců před datem ukončení platnosti certifikátu, ve výjimečných případech, po schválení COP, může být žádost předložena 12 měsíců po datu ukončení platnosti certifikátu).
 - písemného dokladu o uspokojivé zrakové schopnosti ověřené během předchozích 12 měsíců,
 - dokladu prokazujícího nepřetržitou uspokojivou pracovní činnost bez významného přerušení (nepřítomnost nebo změna činnosti, která brání certifikované osobě ve výkonu povinností odpovídajících stupni v metodě a v sektorech v rámci rozsahu certifikace, buď při nepřetržitém období přesahující 1 rok nebo dvě nebo více období s celkovou dobou přesahující 2 roky) v metodě a sektoru, pro kterou se žádá o prodloužení certifikátu (pokud není tento požadavek pro prodloužení splněn, musí osoba dodržet stejná pravidla jako při recertifikaci).
2. O prodloužení platnosti mohou požádat ti držitelé certifikátu, kteří v průběhu držení certifikátu splnili podmínky pravidelného dozoru i další podmínky ve smyslu zásad pro užívání certifikátu.

RECERTIFIKACE

1. Recertifikace je postup obnovení platnosti certifikátu, při kterém se podle schválených postupů provádějí další způsobilost držitele certifikátu k činnostem, pro které byl již certifikován. Platnost se obnovuje vydáním nového certifikátu.
2. Po uplynutí každého druhého certifikačního období (10 let) může být certifikace COP obnovena na nové období platnosti 5ti let na základě těchto požadavků:
 - předložení žádosti o recertifikaci (žádost musí být předložena během 6 měsíců před datem ukončení platnosti certifikátu, ve výjimečných případech po schválení COP může být žádost předložena 12 měsíců po datu ukončení platnosti certifikátu).
 - písemného dokladu o uspokojivé zrakové schopnosti ověřené během předchozích 12 měsíců,
 - dokladu prokazujícího nepřetržitou uspokojivou pracovní činnost bez významného přerušení (nepřítomnost nebo změna činnosti, která brání certifikované osobě ve výkonu povinností odpovídajících stupni v metodě a v sektorech v rámci rozsahu certifikace, buď při nepřetržitém období přesahující 1 rok nebo dvě nebo více období s celkovou dobou přesahující 2 roky) v metodě a sektoru, pro kterou se žádá o prodloužení certifikátu (pokud není tento požadavek pro prodloužení splněn, musí osoba dodržet stejná pravidla jako při recertifikaci),
 - vykonání praktické zkoušky podle zjednodušeného postupu, kterou se prokazuje trvalá způsobilost v rozsahu vyznačeném v certifikátu; pokud výsledek zkoušky bude nevyhovující je možnost dvou opakování nejdříve po 7 dnech a před uplynutím 6 měsíců; v případě dalšího neúspěchu musí uchazeč požádat o novou certifikaci.
3. O recertifikaci mohou požádat ti držitelé certifikátu, kteří v průběhu držení certifikátu splnili podmínky pravidelného dozoru i další podmínky ve smyslu zásad pro užívání certifikátu.

ŘEŠENÍ STÍŽNOSTÍ

COP projednává veškeré stížnosti a spory konstruktivně a rychle. Stížnost došlá poštou nebo doručená osobně představitelem stěžovatele je zaevidována a postoupena bez odkladu vedoucímu COP.

VCOP dopisem stěžovateli potvrdí obdržení stížnosti a oznámí mu, v jakém termínu bude vyřízena. Upozorní jej, že stížnost nemá odkladný účinek. Tento dopis musí být odeslán do 15 pracovních dnů.

Jestliže VCOP dojde k závěru, že je stížnost oprávněná, uzná ji a stěžovateli vyhoví. Do 30 dnů zruší napadený výrok a provede všechny potřebné změny v dokumentech tak, aby byla napravena chyba.

V případě, že stížnosti nelze vyhovět, protože je názor stěžovatele v rozporu s akreditačními kritérii, postupy COP, případně interpretací výrobních norem, musí VCOP zajistit, aby před vydáním zamítavého stanoviska COP došlo k jednání s představiteli stěžovatele.

Cílem jednání je vysvětlit stěžovateli podstatu napadeného rozhodnutí a dosáhnout shody v názorech. Toto jednání musí být dokončeno do 30 dnů, tj. do lhůty, v níž musí být stížnost vyřízena.

KONTAKTY

V případě zájmu o další informace k certifikaci osob kontaktujte přímo pracovníky certifikačního orgánu.

Vedoucí	Ing. Zdeněk Balej,	tel. 511 188 903, 603 277 989,	e-mail: balej@tesydo.cz
Zástupce	Ing. Petr Kadrnka,	tel. 511 188 906, 603 793 226,	e-mail: kadrnka@tesydo.cz

Firma TESIYDO, s.r.o. je také **uznanou nezávislou organizací (UNO)** pro schvalování pracovníků k provádění nedestruktivních zkoušek nerozebíratelných spojů tlakových zařízení kategorií III a IV podle nařízení vlády č. 219/2016 Sb. a směrnice 2014/68/EU - PED v platném znění, na základě oprávnění ze dne 22.7.2016 vydaného Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví České republiky a na základě notifikace u komise ES v Bruselu.